Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0228

Razprave Odbora za peticije v letu 2024

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. oktobra 2025 o razpravah Odbora za peticije v letu 2024 (2025/2114(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o razpravah Odbora za peticije,

– ob upoštevanju členov 10 in 11 Pogodbe o Evropski uniji,

– ob upoštevanju členov 20, 24 in 227 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) o pravici državljanov in prebivalcev Unije, da naslovijo peticijo na Evropski parlament,

– ob upoštevanju člena 228 PDEU o vlogi in nalogah Evropskega varuha človekovih pravic,

– ob upoštevanju člena 44 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah o pravici nasloviti peticijo na Evropski parlament,

– ob upoštevanju določb PDEU, povezanih s postopkom za ugotavljanje kršitev, in zlasti členov 258 in 260,

– ob upoštevanju členov 55 in 233(7) Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za peticije (A10-0170/2025),

A. ker je po evropskih volitvah, ki so potekale od 6. do 9. junija 2024, in po ustanovni seji novega parlamenta 16. julija 2024 23. julija 2024 potekala konstitutivna seja Odbora za peticije;

B. ker je namen letnega poročila o razpravah Odbora za peticije predstaviti analizo peticij, prejetih v letu 2024, in odnosov z drugimi institucijami ter pripraviti pregled ciljev, doseženih v letu 2024;

C. ker je Parlament v letu 2024 prejel 1 518 peticij, kar je 4,3 % več kot leta 2023, ko jih je prejel 1 452, in 19,8 % več kot leta 2022, ko jih je prejel 1 217; ker je skupno število prejetih peticij še vedno precej

nižje od najvišjih ravni v letih 2013 in 2014, ko je Parlament prejel 2 891 oziroma 2 715 peticij;

D. ker je leta 2024 peticije na spletnem portalu Parlamenta za peticije podprlo 15 661 uporabnikov, kar je bistveno manj v primerjavi s 26 331 uporabniki v letu 2023 in 22 441 v letu 2022; ker se je tudi število klikov za podporo v letu 2024 zmanjšalo na 17 745 v primerjavi z 29 287 v letu 2023 in 27 927 v letu 2022;

E. ker je skupno število peticij glede na celotno prebivalstvo EU še vedno majhno in kaže, da si je treba še bolj prizadevati za ozaveščanje državljanov o njihovi pravici do peticije in njeni uporabnosti kot sredstvu, s katerim lahko institucije EU in države članice opozorijo na vprašanja, ki državljane neposredno zadevajo; ker je Odbor za peticije učinkovito sredstvo za oglaševanje te pravice in ozaveščanje državljanov, zlasti mladih, o njenem pomenu, prireditvi in dogodki, kot je Evropska prireditev za mlade (EYE) v Strasbourgu, pa so pokazali, da je zelo priljubljen med mladimi; ker je zato treba poskrbeti za to, da bo Odbor za peticije dejavno in sistematično sodeloval pri vsaki Evropski prireditvi za mlade, da bi povečali njegovo prepoznavnost in dostopnost; ker državljani pri uveljavljanju pravice do peticije pričakujejo, da bodo institucije EU zagotovile dodano vrednost pri iskanju rešitve za njihove težave; ker se morajo s pravico do peticije tudi spodbujati temeljna načela, kot so dobro javno upravljanje evropskih institucij, svoboda izražanja in spoštovanje demokratičnega izražanja;

F. ker so merila za dopustnost peticij določena v členu 227 PDEU in členu 232(1) Poslovnika Parlamenta, ki določata, da morajo peticije samostojno ali skupaj z drugimi državljani ali osebami vložiti državljani Unije ali fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic glede vprašanj, ki sodijo na področje delovanja Unije in ki jih neposredno zadevajo, pri čemer si je ta pogoj mogoče razlagati zelo široko;

G. ker je bilo od 1 518 peticij, vloženih v letu 2024, 611 razglašenih za nedopustne, 31 pa jih je bilo umaknjenih; ker velik in naraščajoč delež (40,25 %) nedopustnih peticij v letu 2024 potrjuje, da mnogi še vedno ne vedo, za katera področja je EU pristojna; ker si je treba prizadevati za to, da se bolje pojasnijo področja delovanja EU, da bi zmanjšali število nedopustnih peticij;

H. ker je pravica nasloviti peticijo na Evropski parlament temeljna pravica državljanov Unije, ki državljanom in prebivalcem nudi odprt, demokratičen in pregleden mehanizem, s katerim se lahko obrnejo neposredno na svoje izvoljene predstavnike; ker mnogi invalidi zaradi omejene razpoložljivosti dostopnih formatov in ker se nacionalni znakovni jeziki ne štejejo za del večjezičnosti EU, nimajo enakega dostopa do informacij in komunikacije; ker to bistveno orodje državljanom omogoča dejavno in učinkovito udeležbo v življenju

Unije; ker se lahko državljani Unije v skladu s suverenostjo držav članic in uporabo Pogodb EU s peticijami pritožijo zaradi neizvajanja prava Unije in pomagajo odkriti njegove kršitve;

I. ker ima Parlament že dolgo vodilno vlogo pri oblikovanju postopka vlaganja peticij na mednarodni ravni in ima najbolj odprt in pregleden postopek v Evropi, kar vlagateljem peticij omogoča polno udeležbo v dejavnostih Parlamenta; ker bi bila lahko spletna platforma za peticije bolj intuitivna, da bi jo uporabniki lažje uporabljali; ker bi z vključitvijo umetne inteligence lahko poenostavili raziskovanje in izboljšali dostopnost peticij, saj bi omogočala naprednejše funkcije kot sedaj;

J. ker Odbor za peticije poudarja, da je treba povečati preglednost pri obravnavi peticij, med drugim s sistematičnimi povratnimi informacijami za vlagatelje peticij v glavnih fazah postopka in jasnim časovnim okvirom za nadaljnje ukrepe institucij EU;

K. ker so dejavnosti Odbora za peticije odvisne od vlagateljev peticij in informacij, ki jih posredujejo; ker so te informacije skupaj s strokovnim znanjem, ki ga zagotavljajo Komisija, države članice in drugi organi, bistvenega pomena za delo Odbora za peticije; ker dopustne peticije pogosto dragoceno prispevajo k delu drugih parlamentarnih odborov; ker imajo lahko zato peticije pomembno vlogo v zakonodajnem postopku, saj posredujejo konkretne povratne informacije o vplivu politik EU in omogočajo, da se politike odzovejo na nove potrebe;

L. ker pravica do peticije povečuje odzivnost Parlamenta na pritožbe in pomisleke v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic EU in skladnostjo s pravom Unije v državah članicah; ker so peticije zato lahko koristen vir informacij o primerih napačne uporabe ali kršitvah prava Unije ter Parlamentu in drugim institucijam omogočajo, da ocenijo prenos prava Unije v nacionalno pravo ter njegovo uporabo in vpliv na pravice državljanov in prebivalcev Unije;

M. ker se vsaka peticija skrbno, učinkovito in pregledno obravnava in preuči; ker ima vsak vlagatelj peticije pravico, da v razumnem roku in v svojem jeziku ali v jeziku, ki se uporablja v peticiji, prejme odgovor, v katerem je obveščen o odločitvi, ali je peticija dopustna, in o nadaljnjih ukrepih, ki jih sprejme odbor; ker vlagatelj v peticiji št. 1056/2016, o kateri je odbor razpravljal 19. marca 2024, prosi, naj Parlament omogoči vlaganje peticij v nacionalnih znakovnih jezikih gluhih, ki se uporabljajo v EU;

N. ker Odbor za peticije pripisuje izredno velik pomen temu, da peticije prouči in o njih javno razpravlja na svojih sejah; ker imajo vlagatelji peticij pravico, da predstavijo svojo peticijo, in pogosto sodelujejo v razpravi, s čimer dejavno prispevajo k delu odbora; ker je Odbor za peticije v letu 2024 poleg konstitutivne seje imel še osem sej, na

katerih je razpravljal o 106 peticijah, udeležilo pa se jih je tudi 106 vlagateljev peticij, ki so dejavno sodelovali v razpravi;

O. ker so se peticije, vložene v letu 2024, nanašale predvsem na okolje, temeljne pravice, pravno državo, vključno s pravico do dobrega javnega upravljanja, pravico do dostopa do dokumentov ter svobodo izražanja in obveščanja, notranji trg, pravosodje, pravice potrošnikov in zdravje;

P. ker si Odbor za peticije pri sprejemanju dnevnega reda prizadeva za to, da razpravlja o peticijah in temah, ki so zelo pomembne za razpravo na ravni EU, in poskuša ohraniti uravnoteženo geografsko pokritost tem, ki so obravnavane v prejetih peticijah;

Q. ker je bilo 82 % peticij, predloženih Parlamentu v letu 2024, vloženih prek spletnega portala Parlamenta za peticije, kar je skoraj enako kot v letu 2023, ko je bilo tako vloženih 82,4 % peticij, kar potrjuje, da je portal daleč najpogosteje uporabljen način za predložitev peticij Parlamentu;

R. ker se na prenovljenem spletnem portalu za peticije samodejno objavljajo informacije o sprejetju peticij in spremembah statusa, dodatne informacije (npr. država, teme) in povzetki v vseh 24 uradnih jezikih EU; ker so bile vse peticije v letu 2024 ponovno pravočasno pripravljene in objavljene, in sicer v nekaj dneh po sprejetju, na vse notranje in zunanje prošnje za podporo glede uporabe in vsebine spletnega portala za peticije pa je bil pravočasno in uspešno podan odgovor v katerem koli uradnem jeziku EU;

S. ker v letu 2024 zaradi obdobja prekinitve dela pred evropskimi volitvami ni bil opravljen noben obisk za ugotavljanje dejstev v zvezi s peticijami, za katere poteka preiskava; ker je odbor opravil naknadno oceno in sprejel dve poročili o prejšnjih obiskih za ugotavljanje dejstev, ki sta potekala leta 2023; ker sta bila v prvi polovici leta 2025 predvidena dva obiska za ugotavljanje dejstev;

T. ker se je Odbor za peticije 4. novembra 2024 kot povabljeni odbor udeležil potrditvene predstavitve kandidata za komisarja za trgovino in gospodarsko varnost ter komisarja za medinstitucionalne odnose in preglednost Maroša Šefčoviča; ker je Maroš Šefčovič v odgovoru na pisna in ustna vprašanja Odbora za peticije v okviru potrditvene predstavitve dal več zavez v zvezi s postopkom obravnavanja peticij in preglednostjo izvršilnih ukrepov Komisije;

U. ker je Odbor za peticije v skladu s Poslovnikom Parlamenta pristojen tudi za odnose z Evropskim varuhom človekovih pravic, ki preiskuje pritožbe o nepravilnostih v institucijah in organih EU; ker je imel odbor v letu 2024 osrednjo vlogo pri organizaciji izvolitve evropskega varuha človekovih pravic, saj je organiziral javno predstavitev kandidatov v skladu s členom 237 Poslovnika Parlamenta; ker je bila Teresa Anjinho 17. decembra 2024 izvoljena za evropsko varuhinjo

človekovih pravic za zakonodajno obdobje 2024–2029;

V. ker so odnosi med Odborom za peticije in Evropskim varuhom človekovih pravic v letu 2024 ostali konstruktivni, kar dokazuje dejavno sodelovanje prejšnje evropske varuhinje človekovih pravic Emily O'Reilly na sejah odbora; ker je na seji 4. septembra 2024 Odboru za peticije predstavila svoje letno poročilo za leto 2023, 2. decembra 2024 pa se je udeležila letne delavnice odbora o pravicah invalidov;

W. ker je Odbor za peticije član evropske mreže varuhov človekovih pravic, ki vključuje tudi Evropskega varuha človekovih pravic, nacionalne in regionalne varuhe človekovih pravic ter podobne organe v državah članicah, državah kandidatkah in drugih državah Evropskega gospodarskega prostora, njen namen pa je spodbujati izmenjavo informacij o pravu in politiki Unije ter deliti dobro prakso;

1. želi spomniti, da ima Odbor za peticije pomembno vlogo pri varovanju in spodbujanju pravic državljanov in prebivalcev Unije, in poudarja, da mora poskrbeti za to, da se pomisleki in pritožbe vlagateljev peticij pravočasno, učinkovito, dostopno in ustrezno proučijo in da so ti ustrezno obveščeni o ukrepih, sprejetih v zvezi z njihovimi peticijami, in napredku; vendar obžaluje, da v praksi ni vedno tako; želi spomniti, da morajo biti vse peticije obravnavane po odprtem, demokratičnem in preglednem postopku, ki naj bi ga odbor dosledno spoštoval; priporoča, naj se revidirajo notranji postopki, da bi se podobne ali ponovljene peticije združile in tako učinkoviteje obravnavale, pri čemer pa je treba zaščititi pravico vsakega vlagatelja peticije, da se njegova peticija ločeno obravnava;

2. ponovno poudarja, da je treba stalno javno razpravljati o področjih delovanja EU, da bodo državljani ustrezno seznanjeni z obsegom pristojnosti Unije in različnimi ravnmi odločanja, s čimer bi zmanjšali število nedopustnih peticij; znova poziva, naj se izvedejo obsežnejše kampanje za ozaveščanje, zlasti v oddaljenih regijah in med premalo zastopanimi skupinami državljanov, vključno z mladimi, ženskami ter podeželskimi in otoškimi skupnostmi, pri tem pa naj dejavno sodelujejo obstoječe službe EU za komunikacijo po Uniji, da bi bili državljani bolje seznanjeni s svojo pravico do peticije in obsegom pristojnosti EU, pa tudi s pristojnostmi Odbora za peticije; poziva, naj bo komunikacija z vlagatelji peticij jasna in brez žargonskih izrazov ter naj se bolje javno pojasnijo vloga in omejitve Odbora za peticije, zlasti ranljivim uporabnikom in tistim, ki peticijo vlagajo prvič;

3. želi opozoriti na evropsko razsežnost Odbora za peticije, na katerega se lahko obrnejo državljani iz vseh 27 držav članic v zvezi z vprašanji, ki spadajo na področje uporabe Pogodb EU in prava Unije; meni, da ima odbor ob upoštevanju suverenosti in nacionalnih posebnosti posebno odgovornost, da ohrani to evropsko razsežnost in državljanom pokaže dodano vrednost evropske enotnosti in

povezovanja;

4. poudarja, da so peticije za Parlament in druge institucije EU edinstvena priložnost, da vzpostavijo neposreden stik z državljani Unije in z njimi ohranjajo reden dialog, zlasti v primerih, ko so prizadeti zaradi napačne uporabe ali kršitve prava Unije; poudarja, da morajo institucije EU ter nacionalni, regionalni in lokalni organi tesneje sodelovati pri preiskavah v zvezi z izvajanjem prava Unije in skladnostjo z njim; meni, da je to sodelovanje ključno, če naj se obravnavajo in rešijo pomisleki državljanov o uporabi prava Unije, in veča demokratično legitimnost in odgovornost Unije; zato poziva, naj predstavniki držav članic dejavno sodelujejo na sejah odbora in naj nacionalni organi, ki jim Odbor za peticije pošlje prošnje za pojasnila ali informacije, pravočasno odgovorijo nanje in vključijo podrobne informacije, da bodo v zvezi s peticijami sprejeti ustrezni nadaljnji ukrepi;

5. želi spomniti, da je Odbor za peticije na začetku leta 2024 prejel precejšnje število peticij, v katerih so bili vlagatelji zaskrbljeni zaradi domnevnih groženj pravni državi v Španiji; je seznanjen s skupno razpravo, ki je januarja 2024 potekala o več peticijah o dogodkih v Španiji, zlasti o predlogu vlade glede zakona o amnestiji in njegovih morebitnih posledicah za španski pravni okvir in pravni okvir EU;

6. opozarja, da peticije znatno prispevajo k izvrševanju vloge Komisije kot varuhinje Pogodb, saj državljanom ponujajo dodatno orodje za prijavljanje domnevnih kršitev prava Unije; poudarja, da je za uspešno obravnavo peticij bistveno konstruktivno sodelovanje med Odborom za peticije in Komisijo s pravočasnimi in podrobnimi odgovori, ki jih Komisija pripravi na podlagi podrobnega pregleda vprašanj v peticijah; ponovno poudarja, da bi morali biti odgovori, ki se posredujejo vlagateljem peticij, jasni, preprosti in empatični, da bi jih bolje razumeli;

7. pozdravlja, da je Komisija vzpostavila novo spletno stran o primerih kršitev, prenosu direktiv v nacionalno pravo in dialogu v okviru sistema EU Pilot; vendar ponovno poziva Komisijo, naj Odbor za peticije redno obvešča o poteku postopkov za ugotavljanje kršitev in mu zagotovi dostop do relevantnih informacij o teh postopkih in postopkih v okviru sistema EU Pilot, ki se nanašajo na odprte peticije; ponovno poudarja, da je treba izboljšati preglednost postopkov za ugotavljanje kršitev in komunikacijo z vlagatelji peticij o stanju teh postopkov, ter poudarja, da bi bilo to koristno za postopek obravnave peticij; pozdravlja pobudo Komisije, da se peticije vključijo v javni register Komisije o sklepih o kršitvah in da se na portal za peticije doda povezava do javnega registra Komisije; pozdravlja zavezo komisarja Maroša Šefčoviča, da se bosta javni register Komisije in portal Parlamenta za peticije še bolj povezala; ponovno poziva Komisijo, naj vse te zahteve vključi v Okvirni sporazum o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko

komisijo[1];

8. poziva, naj se neodvisno in redno ocenjujeta kakovost in jasnost odgovorov Komisije na peticije, pri čemer naj bo poudarek na berljivosti, ustreznosti in rahločutnosti do primerov posameznih vlagateljev peticij, da bi državljani prejeli odgovor, ki je koristen in spoštljiv;

9. meni, da bi bilo dejavnejše sodelovanje držav članic in Odbora za peticije koristno, da bi se čim prej obravnavale peticije, na katere morajo nacionalni organi hitro odgovoriti in se odzvati;

10. opozarja, da je zbirka podatkov e-Petition nujno notranje orodje, ki članom Odbora za peticije omogoča dostop do vseh informacij, ki jih potrebujejo, da spremljajo stanje posameznih peticij in sprejmejo informirano odločitev o njihovi obravnavi; ugotavlja, da ima zbirka podatkov e-Petition pomembno vlogo tudi pri komunikaciji z vlagatelji peticij; poudarja, da je treba posodobiti digitalna orodja Odbora za peticije, in predlaga, naj se preuči odgovorna uporaba umetne inteligence pod človeškim nadzorom, da bi še izboljšali obravnavo peticij;

11. želi spomniti na zavezo Komisije, da bo oblikovala medinstitucionalno informacijsko orodje, ki bi ga uporabljala Komisija in Parlament in ki bo namenjeno izmenjavi informacij in dokumentov o vseh nadaljnjih ukrepih v zvezi s peticijami, kot so postopki za ugotavljanje kršitev, zakonodajni predlogi ali odgovori nacionalnih organov, da bi povečali preglednost in učinkovitost pri obravnavanju peticij, to pa bi v širšem okviru povečalo zaupanje državljanov v institucije EU in evropski projekt; poziva, naj se hitro uvede tako medinstitucionalno informacijsko orodje;

12. želi spomniti, da je treba sodelovati z drugimi parlamentarnimi odbori, če naj se peticije celovito obravnavajo; ugotavlja, da je bilo v letu 2024 drugim odborom poslanih 30 prošenj za mnenje in 450 prošenj za informacije; ugotavlja, da je odbor do konca leta 2024 prejel 26 mnenj; želi spomniti, da so vlagatelji peticij obveščeni o odločitvah, da bo odbor v okviru obravnave njihovih peticij za mnenje zaprosil druge odbore; poudarja, da bi morali parlamentarni odbori dejavneje prispevati k obravnavi peticij, tako da bi ponudili svoje strokovno znanje, Parlament pa bi se tako lahko hitreje in celoviteje odzval na pomisleke državljanov;

13. meni, da je mreža za peticije koristno orodje, ki olajšuje nadaljnjo obravnavo peticij pri parlamentarnem in zakonodajnem delu; je prepričan, da so redne seje mreže za peticije ključne za povečanje prepoznavnosti dejavnosti Odbora za peticije in boljše razumevanje njegovega dela in poslanstva ter za tesnejše sodelovanje z drugimi

---

[1] UL L 304, 20.11.2010, str. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2010/1120/oj.

parlamentarnimi odbori;

14. ugotavlja, da so bili vlagatelji peticij v letu 2024 še vedno najbolj zaskrbljeni zaradi okolja, saj je več kot 20 % peticij obravnavalo okoljska vprašanja; ugotavlja, da so bile v številnih peticijah prijavljene kršitve okoljske zakonodaje EU v več državah članicah; ugotavlja, da je odbor razpravljal o vprašanjih, kot so zaščita volkov v EU, dolgoročni toksični učinki pesticidov in kršitev direktive o industrijskih emisijah[1] zaradi upravljanja jeklarne, o katerih so poročali vlagatelji peticij; poudarja, da je treba izpolniti pričakovanja državljanov Unije glede varstva okolja, in poziva Komisijo, naj skupaj z državami članicami poskrbi za pravilno izvajanje zakonodaje EU na področju okolja;

15. je seznanjen, da je Odbor za peticije obravnaval tudi vprašanja, kot sta varstvo otrokovih pravic, vključno z varnostjo na spletu, in izboljšanje dobrobiti živali; opozarja na peticije, v katerih so bile izpostavljene kršitve pravic potnikov; ugotavlja tudi, da so bili v številnih peticijah izraženi pomisleki o varstvu podatkov, zlasti o izvrševanju splošne uredbe o varstvu podatkov[2]; poudarja tudi, da se je več peticij nanašalo na stanovanjsko krizo v državah članicah; ugotavlja, da je Odbor za peticije obravnaval odgovornost podjetij v sektorju fosilnih goriv pri krizi zaradi naraščajočih življenjskih stroškov, pomisleke o varnosti v železniškem prometu in varstvo pravic delavcev; ugotavlja, da so bile obravnavane peticije o kulturni in narodni dediščini; želi spomniti, da je Odbor za peticije razpravljal o več peticijah o razveljavitvi dovoljenja za stalno prebivanje ruskih državljanov; ugotavlja, da je odbor prejel precej peticij o pravni državi v državah članicah in o njih tudi razpravljal; je seznanjen z vloženimi peticijami o pogojih za sprejem imigrantov in prosilcev za azil v državah članicah in o primerih diskriminacije; pričakuje, da bo Komisija ustrezno nadalje ukrepala v zvezi z vsemi temi peticijami in podala najnovejše informacije;

16. poudarja, kako pomemben je prispevek Odbora za peticije k varstvu pravic invalidov, kar je razvidno iz tega, da je obravnaval več peticij o tej temi, med drugim tudi peticijo št. 1056/2016 o vlaganju peticij v nacionalnih znakovnih jezikih gluhih; se v zvezi s tem zaveda prizadevanj služb Parlamenta in ugotavlja, da je treba najti najboljšo

---

1 Direktiva (EU) 2024/1785 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. aprila 2024 o spremembi Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) in Direktive Sveta 1999/31/ES o odlagališčih odpadkov (UL L, 2024/1785, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj).

2 Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

tehnično, pa tudi najbolj dostopno rešitev za gluhe državljane, da bi z njimi komunicirali v njihovem maternem jeziku in v nacionalnih znakovnih jezikih; zahteva, naj se v tesnem sodelovanju z Odborom za ustavne zadeve spremeni Poslovnik, da bi odpravili obvezno izključno pisno komunikacijo z državljani, ki so uporabniki znakovnega jezika, gluhi ali naglušni, da bodo lahko med postopkom na zahtevo uporabljali svoj znakovni jezik; ugotavlja, da so bili vlagatelji peticij v letu 2024 zaskrbljeni tudi zaradi izobraževanja invalidnih učencev, odrekanja zdravstvenih storitev invalidom in dostopnosti javnih prostorov in storitev; želi spomniti, da je Odbor za peticije 2. decembra 2024 organiziral letno delavnico o pravicah invalidov, ki je bila osredotočena na stanje strategije o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030, in poziva, naj se ugotovitve iz peticij hitro vključijo v vmesni pregled te strategije, skupaj z merljivimi cilji in proračunskimi obveznostmi;

17. poudarja, da ima Odbor za peticije posebno zaščitno vlogo v EU v okviru Konvencije OZN o pravicah invalidov; želi opozoriti na pomembno tekoče delo odbora glede peticij o vprašanjih v zvezi z invalidnostjo; želi spomniti, da je bil v Direktivo (EU) 2024/2841 o uvedbi evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte[1] vključen sklic na peticije o potrebi po vseevropski kartici ugodnosti za invalide; poudarja, da lahko peticije pomembno prispevajo k zakonodajnemu procesu;

18. opozarja, da je Odbor za peticije v skladu s Poslovnikom Parlamenta pristojen za odnose z Evropskim varuhom človekovih pravic; poudarja vlogo Odbora za peticije pri izvolitvi evropskega varuha človekovih pravic, zlasti pri organizaciji javne predstavitve vseh ustreznih kandidatov, ki je potekala 3. decembra 2024 in so se je lahko udeležili vsi poslanci Evropskega parlamenta, s čimer so imeli demokratično in pregledno priložnost, da izmenjajo mnenja s kandidati ter ocenijo njihovo neodvisnost, kvalifikacije in strokovnost, pa tudi vizijo za urad Evropskega varuha človekovih pravic v okviru institucionalne arhitekture EU; pozdravlja, da Parlament konstruktivno sodeluje z Evropskim varuhom človekovih pravic, s katerim si Odbor za peticije deli cilje glede preglednosti, strokovnosti in integritete institucij EU v odnosu do evropskih državljanov, ter njegovo sodelovanje v evropski mreži varuhov človekovih pravic;

19. spodbuja evropsko varuhinjo človekovih pravic, naj še naprej redno prispeva k delu Odbora za peticije skozi vse leto; je trdno prepričan, da morajo institucije, organi in agencije Unije poskrbeti za to, da se bo na podlagi priporočil varuhinje človekovih pravic dosledno in učinkovito ukrepalo; poudarja, da ima Evropski varuh človekovih

---

[1] Direktiva (EU) 2024/2841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o uvedbi evropske kartice ugodnosti za invalide in evropske parkirne karte za invalide (UL L, 2024/2841, 14.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2841/oj).

pravic ključno vlogo pri spodbujanju preglednosti, dobrega javnega upravljanja in varstva pravic državljanov; poziva, naj Odbor za peticije in urad Evropskega varuha človekovih pravic tesneje sodelujeta;

20. ugotavlja, da je Odbor za peticije kljub prekinitvi parlamentarnega dela pred evropskimi volitvami izrazil svoje stališče in podal priporočila o pomembnih vprašanjih iz peticij in med drugim sprejel dve poročili o misijah po obiskih za ugotavljanje dejstev v drugi polovici leta 2023, in sicer o misiji na Irskem o stavbah, ki vsebujejo sljudo, in misiji v Španiji o jezikovni potopitvi v Kataloniji; poudarja, da morajo katalonski organi izvesti priporočila Odbora za peticije iz poročila z dne 19. marca 2024, katerih namen je zaščititi jezikovne pravice študentov in njihovih družin;

21. ugotavlja, da se vse več peticij nanaša na izobraževalno politiko, zlasti na priznavanje pedagoških kvalifikacij po državah članicah; v zvezi s tem izpostavlja vprašanje Odbora za peticije za ustni odgovor za Komisijo o delovnih pogojih učiteljev v EU; je zaskrbljen, ker je Komisija v ustnem odgovoru potrdila, da je pomanjkanje učiteljev resen izziv, kar kažejo tudi nedavni rezultati Programa mednarodne primerjave dosežkov učencev (PISA), saj nobena država članica ni izboljšala uspešnosti pri temeljnih spretnostih; v zvezi s tem poziva Komisijo in države članice, naj precej povečajo prizadevanja za izboljšanje šolskih izobraževalnih sistemov, hkrati pa tudi povečajo privlačnost učiteljskega poklica, med drugim s finančnimi sredstvi in programi;

22. pozdravlja sprejetje resolucije Parlamenta z dne 10. aprila 2024 o obravnavi težkih tovornih vozil na mejnih prehodih na podlagi peticije št. 0146/2023[1];

23. poudarja, da je spletni portal za peticije poglavitno orodje za nemoten, učinkovit in pregleden postopek vlaganja peticij; pozdravlja izboljšave portala za vlagatelje peticij in poudarja, da si je treba še naprej prizadevati za njegovo večjo dostopnost, da bo med drugim bolj dostopen za uporabnike znakovnega jezika, kot je bilo zaprošeno v peticiji št. 1056/2016, in za invalide; ugotavlja, da je spletni portal za peticije eno najbolj obiskanih spletišč Parlamenta in tako prva kontaktna točka za stik s Parlamentom za številne državljane Unije;

24. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo in poročilo Odbora za peticije posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu varuhu človekovih pravic, vladam in parlamentom držav članic, njihovim odborom za peticije in varuhom človekovih pravic ali podobnim pristojnim organom.

---

[1] UL C, C/2025/1278, 13.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1278/oj.